

TÜYİD - YATIRIMCI İLİŞKİLERİ DERNEĞİ

&

MKK - MERKEZİ KAYIT KURULUŞU

İŞBİRLİĞİYLE

BORSA TRENDLERİ RAPORU

Sayı 6: Ocak – Eylül 2013

23 Ekim 2013

Değerli Okuyucularımız,

Halka arzlar, endeks bazında piyasa değerleri, halka açıklık oranları, işlem hacimleri ile yerli-yabancı ve yatırımcı türleri bazında dağılım ve performansları bir arada inceleyerek, farklı analizler yapmanızı sağlayacak Borsa Trendleri Raporumuzun 2013'ün ilk dokuz ayını kapsayan altıncı sayısı ile karşınızdayız.

Yeni halka arzlar ile sermaye girişlerinin yaşandığı Borsa İstanbul'da 2013 yılı içinde Listing Istanbul adıyla yeni bir program oluşturuldu. Raporumuzun bu sayısında Borsa İstanbul yönetiminin başlattığı aynı zamanda İstanbul'un global bir finans merkezi olması yolunda büyük katkı sağlanacağını düşündüğümüz bu program hakkında değerlendirmeleri de bulacaksınız.

Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun veri tabanı kullanılarak TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği ve MKK işbirliğiyle hazırlanan, tüm piyasa oyuncuları ve takipçileri açısından faydalı olduğunu gördüğümüz raporumuzu üç aylık bazda yayınlamaya devam edeceğiz.

Bu vesileyle Kurban Bayramınızı en içten dileklerimizle kutlarız.

MKK Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Yakup ERGİNCAN

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Abdullah Orkun KAYA

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Dış İlişkiler ve Raporlama M¼d¼rl¼ę¼ M¼d¼r Vekili ¼zg¼r Uysal, MKK Y¼netmeni Levent Ürgenç, TÜYİD Denetim Kurulu Üyesi ve Yayın Kurulu Eşbaşkanı Aslı Selçuk ve TÜYİD Üyesi Eren Öner ile Özyeğin Üniversitesi İstanbul Finansal Risk Y¼netimi Laboratuvarı'nda g¼revli akademisyenlere teőekk¼rlerimizi sunarız.

Borsa İstanbul'da işlem g¼ren hisse senetlerine ilişkin ¼nemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. T¼m veriler, g¼venilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

İÇİNDEKİLER

1. YABANCI MENŞELİ ŞİRKET DAVET PROGRAMI	5
2. HALKA ARZLAR VE ENDEKS BAZINDA DAĞILIM	6
3. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	7
4. PİYASA DEĞERLERİ	8
5. İŞLEM HACİMLERİ	10
6. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR (MİLYON ABD DOLARI)	12
7. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI (TL DEĞERİ ÜZERİNDEN)	13
8. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	13
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	16
10. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PİYASA DEĞERLERİ (MİLYAR TL)	16
11. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI	17
12. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	17
13. RISK İŞTAHI ENDEKSİ	18

1. Yabancı Menşeli Şirket Davet Programı

2013 yılı başında Borsa İstanbul'da yabancı menşeli şirket sayısının arttırılması amacıyla Listing İstanbul adında bir program oluşturuldu. Program kapsamında 45 ülkede Listingİstanbul projesinin en az bir program ortağı olup bu ortakların lojistik ve yerel desteğinden istifade etme imkanı bulunacağından bahsedilmektedir.

Borsa İstanbul'da işlem gören yabancı ülke menşeli şirket sayısının artırılması amacıyla ilk 9 aylık dönemde programın amaçlarını ve faydalarını anlatan ülke içinde ve dışında tanıtım ve bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

Borsa İstanbul ile öngörülen yapının Türkiye'deki sermaye piyasası kuruluşlarının yatay ve dikey entegrasyonunun sağlanması amaçlanmaktadır. İstanbul'un coğrafi yapısı gereği uluslararası bir finans merkezi olması için atılan adımlardan biri olarak düşünülen bu program ile uluslararası standartlarda bir piyasa yapısı ortaya çıkarılmak isteniyor.

Borsa İstanbul yönetimi aynı zamanda İstanbul'un merkezde yer alacağı bir borsalar ağı oluşturma yönünde çalışmalarının devam ederek, stratejik ortaklıklar ve işbirliği ile bölgesel borsalar ağını hayata geçirdikten sonra 2015 yılı sonlarında itibaren Borsa'nın halka arza hazır hale gelmesini planlıyorlar.

2. Halka Arzlar Ve Endeks Bazında Dağılım

Endeks	2012 YS	2013 2Ç	2013 3Ç
BIST BANKA	16	16	16
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	38	39	39
BIST TİCARET	20	21	21
BIST HİZMETLER	58	60	62
BIST MALİ	98	103	103
BIST SİNAİ	180	172	171
BIST TEKNOLOJİ	16	16	16
BIST TÜM	352	351	352

Kaynak: Borsa İstanbul - <http://borsaistanbul.com/veriler/verileralt/halka-arz-verileri>

2013 yılının ilk dokuz ayında pay piyasasında toplam 7 halka arz gerçekleşmiştir. Bu halka arzlarda toplamda 676 milyon ABD doları hasılatla ulaşılmıştır.

İlk çeyrekte yılın ilk büyük halka arzı olan “Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.” gerçekleşmesinin ardından ikinci çeyrek itibarıyla 361 milyon ABD dolarlık hasılat ile “Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.” nin halka arzı gerçekleşmiştir. Yıl içerisinde BIST Sınai endeksindeki şirket sayısında düşüş gözlenmiştir. Sonuç itibarıyla 2013 yılının 9 ayı sonunda BIST Tüm’de işlem gören şirket sayısı 352 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2013 Yılında Pay Piyasasında Gerçekleşen Birincil Halka Arzlar

Şirketin Ünvanı	Nominal Tutar	Halka Arz Oranı	Toplam	Toplam	Halka Arz	İlk İşlem	Satınalan Yatırımcı Sayısı	
Birincil Halka Arzlar	(TL)	(%)	Hasılat (TL)	Hasılat (ABD doları)	Fiyatı (TL)	Tarihi	Yurt dışı	Yurt içi
Halk Gayrimenkul Yat. Ort. A.Ş.	185,500,000	28%	250,425,000	141,683,168	1.35	22.02.2013	7	18.616
Servet Gayrimenkul Yat. Ort. A.Ş.	13,000,000	25%	35,490,000	19,644,636	2.73	24.04.2013	-	443
Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.	35,294,000	35%	649,409,600	360,983,658	18.4	26.04.2013	77	9,842
Royal Halı İplik Tekstil Mobilya San. Ve Tic. A.Ş.	17,250,000	29%	76,762,500	42,636,359	4.45	03.05.2013	6	4,706
Odaş Elektrik Üretim San. Tic. A.Ş.	12,000,000	29%	60,000,000	33,145,509	5	21.05.2013	14	667
Panora Gayrimenkul Yat. Ort. A.Ş.	21,750,000	25%	102,225,000	55,729,706	4.7	23.05.2013	-	5,210
Akyürek Tüketim Ürünleri Pazarlama Dağıtım ve Ticaret A.Ş.	16,500,000	36%	42,900,000	22,727,273	2.6	07.06.2013	1	1,226

3. Halka Açıklık Oranları

ENDEKS	HALKA AÇIKLIK ORANI		HALKA AÇIKLIK ORANI (FİİLİ DOLAŞIM)	
	2012 3Ç	2013 3Ç	2012 3Ç	2013 3Ç
BIST BANKA	38.90%	41.91%	29.88%	33.06%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	37.92%	37.53%	32.31%	31.76%
BIST TİCARET	47.84%	49.14%	36.84%	41.93%
BIST 30	36.10%	37.56%	31.70%	33.78%
BIST 50	37.01%	36.82%	31.08%	32.71%
BIST 100	38.16%	37.80%	30.67%	31.43%
BIST HİZMETLER	32.27%	33.22%	23.56%	27.43%
BIST MALİ	38.47%	40.30%	29.65%	31.68%
BIST SİNAİ	40.54%	38.20%	26.16%	25.67%
BIST TEKNOLOJİ	27.37%	23.60%	22.24%	19.92%
BIST TÜM	37.59%	37.97%	27.30%	28.93%

Fiili dolaşım baz alındığında 2013 yılının 3. çeyreği itibariyle Borsa İstanbul'da halka açıklık oranı %29'dur.

Yeni yapılan halka arzlar ve şirket ortaklarının halka kapalı olan hisselerini MKK nezdinde kaydılaştırması ile birlikte Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin halka açıklık oranlarında artışlar gözlenmektedir. Şüphesiz ki şirketlerin halka açıklık oranının artmasının likidite artışı ile birlikte daha çok yatırımcının radarına girme potansiyeli olduğunu söyleyebiliriz. 2013 yılı 3. Çeyreği sonu itibariyle BIST-Tüm'ün fiili dolaşımı baz alındığında halka açıklık oranı %29'dur. Geçen yılın aynı döneminde bu oran %27 seviyesindeydi. Özellikle yabancı yatırımcılar tarafından çok tercih edilen BIST 30 ve Banka endeksindeki fiili dolaşım oranı sırasıyla %34 ve 33% olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılının üçüncü çeyreğinde Banka endeksinin %39'luk bir halka açıklık oranı varken bu yıl %42 seviyesine yükselmesinin en büyük sebebi Özelleştirme idaresi tarafından Halkbank hisselerinde yılın son çeyreğinde gerçekleştirilen ikincil halka arz olmuştur.

Alt sektörler bazında incelediğimizde, her iki yılda da en yüksek halka açıklık ve fiili dolaşım oranı olarak %49 ve %42 ile Ticaret endeksi başta gelmektedir. Halka açıklık oranında geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artış görülen

endeks %3'lük artış ile Banka endeksi olurken fiili dolaşımda en yüksek artışı %5'lik artış ile Ticaret endeksi yapmıştır.

Not: Halka açıklık ve fiili dolaşım arasındaki fark şirket kurucuları, %5'in üzerinde paya sahip gerçek ve tüzel kişilerin halka açık hisseleri ve sermaye piyasaları işlemleri dışında rehinde olan hisselerden kaynaklanmaktadır.

4. Piyasa Değerleri

2013 3. çeyrek sonunda BIST-TÜM endeksinin piyasa değeri yıllık dolar bazında neredeyse değişmezken 2013 yılı başına göre %14 oranında gerilemiştir.

MİLYON USD	2012 3Ç	2012 YS	2013 3Ç	Yıllık Değişim	2013 Yılı Değişim
BIST BANKA	89,184	106,929	81,641	-8%	-24%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	31,697	38,998	35,275	11%	-10%
BIST TİCARET	13,542	15,281	12,862	-5%	-16%
BIST 30	169,902	202,044	170,372	0%	-16%
BIST 50	196,298	229,994	201,254	3%	-12%
BIST 100	218,226	255,350	224,496	3%	-12%
BIST HİZMETLER	57,141	61,296	58,316	2%	-5%
BIST MALİ	132,467	159,080	129,183	-2%	-19%
BIST SİNAİ	73,786	83,037	74,481	1%	-10%
BIST TEKNOLOJİ	2,835	3,372	2,898	2%	-14%
BIST TÜM	266,229	306,785	264,878	-1%	-14%

MİLYON TL	2012 3Ç	2012 YS	2013 3Ç	Yıllık Değişim	2013 Yılı Değişim
BIST BANKA	159,167	190,077	166,261	4%	-13%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	56,569	69,323	71,837	27%	4%
BIST TİCARET	24,168	27,163	26,192	8%	-4%
BIST 30	303,224	359,153	346,963	14%	-3%
BIST 50	350,334	408,838	409,853	17%	0%
BIST 100	389,468	453,911	457,186	17%	1%
BIST HİZMETLER	101,979	108,960	118,761	16%	9%
BIST MALİ	236,414	282,780	263,081	11%	-7%
BIST SİNAİ	131,685	147,606	151,680	15%	3%
BIST TEKNOLOJİ	5,060	5,994	5,901	17%	-2%
BIST TÜM	475,138	545,341	539,424	14%	-1%

Pozitif makro dinamikler ve Fitch'in Türkiye'yi yatırım yapılabilir seviyeye yükseltmesi sonrasında 2012 yılını başarılı bir performans ile kapatan Borsa İstanbul, 2013 yılının başlarında ikinci bir not artışı beklentisi ile bu pozitif ayrışma devam ederken BIST 100 rekor üstüne rekor kırmıştır. Ancak Moody's'in Ocak ayının sonunda cari açık ve dış kırılganlıklara dikkat çekerek beklenen artışı gerçekleştirmemesi sonrasında piyasada kâr satışlarıyla beraber kuvvetli bir düzeltme yaşanmıştır. Uzun süredir beklenen ikinci not artışının Mayıs ayı ortalarında Moodys'den gelmesiyle birlikte endeksin yeniden yükseliş trendine girmesi beklenirken iç ve dış risklerdeki artış piyasanın olumsuz yönde etkilenmesine sebep oldu. Yılın 3. Çeyreğinde ise daha çok yurtdışı kaynaklı makro, politik ve siyasi haberlerin takip edildiği Borsa İstanbul'da satış baskısı altında bir üç ay geçirmiştir. Sonuç olarak yılın ilk 9 ayı sonunda pozitif ve negatif yönlü yüksek volatilité ile hareket ettikten sonra BIST TÜM endeksi 539 milyon TL lik değer ile 2012 yılı sonuna göre %1 lik bir değer kaybıyla kapatmıştır. Özellikle 3. Çeyreğin içerisinde yaşanan TL'nin özellikle Dolar ve Euro karşısında değer kaybetmesiyle ABD doları bazında BIST TÜM endeksi %14 oranında değer kaybetmiştir.

2013 yılı içerisinde hem TL hem de ABD Doları bazında en fazla düşüşü sırasıyla %13 ve %24 ile BIST Banka endeksi gerçekleştirmiştir. FX deki bu değişim sebebiyle sene başından buyana tüm endekslerde değişen oranlarda değer kaybı gözlenmiştir. Bunun karşısında TL bazında en yüksek artışı %9 ile BIST Hizmetler endeksi gerçekleştirmiştir.

5. İşlem Hacimleri

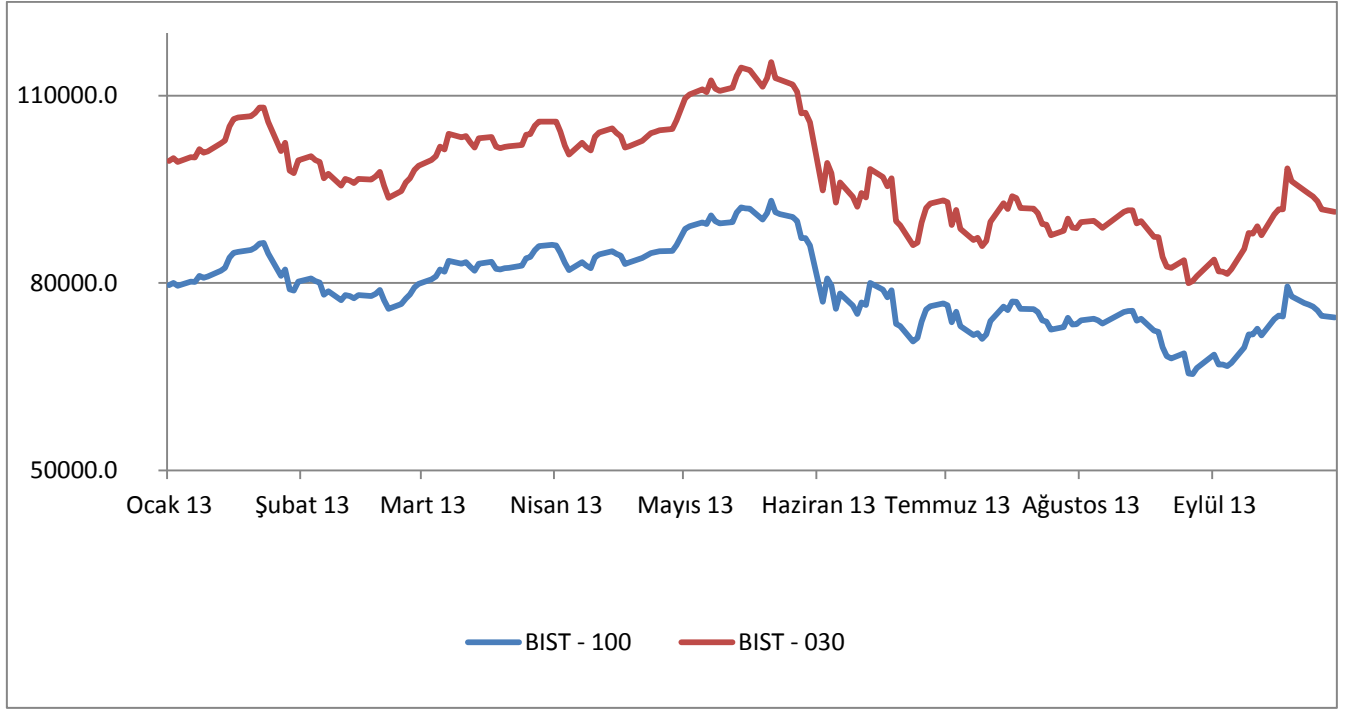
Borsa İstanbul genelinde işlem hacimlerine bakıldığında 3. Çeyrekte önceki çeyreğe göre (TL) %9'luk bir düşüş meydana gelmiştir.

NOMİNAL DEĞER (Mn)	2013 1. Çeyrek	2013 2. Çeyrek	2013 3. Çeyrek	Çeyrekssel Değişim
BIST BANKA	12,138	13,035	16,353	25%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	11,310	10,333	6,497	-37%
BIST TİCARET	667	689	658	-4%
BIST 30	26,452	26,171	26,708	2%
BIST 50	30,526	29,196	28,716	-2%
BIST 100	36,726	35,223	34,046	-3%
BIST HİZMETLER	6,418	6,089	6,154	1%
BIST MALİ	26,806	26,725	24,872	-7%
BIST SİNAİ	13,129	13,046	10,793	-17%
BIST TEKNOLOJİ	705	479	471	-2%
BIST TÜM	47,059	46,339	42,290	-9%

MİLYON TL	2013 1. Çeyrek	2013 2. Çeyrek	2013 3. Çeyrek	Çeyrekssel Değişim
BIST BANKA	82,615	92,858	102,308	10%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	23,000	24,942	15,137	-39%
BIST TİCARET	5,413	5,743	5,171	-10%
BIST 30	145,673	154,399	151,418	-2%
BIST 50	162,287	165,107	160,509	-3%
BIST 100	180,645	185,994	174,803	-6%
BIST HİZMETLER	33,409	35,935	31,780	-12%
BIST MALİ	112,534	124,273	121,678	-2%
BIST SİNAİ	52,435	49,482	37,996	-23%
BIST TEKNOLOJİ	3,746	2,427	1,999	-18%
BIST TÜM	202,123	212,118	193,453	-9%

MİLYON USD	2013 1. Çeyrek	2013 2. Çeyrek	2013 3. Çeyrek	Çeyrekssel Değişim
BIST BANKA	46,441	50,270	52,005	3%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	12,937	13,592	7,694	-43%
BIST TİCARET	3,045	3,119	2,616	-16%
BIST 30	81,929	83,708	76,879	-8%
BIST 50	91,287	89,548	81,492	-9%
BIST 100	101,622	100,924	88,748	-12%
BIST HİZMETLER	18,801	19,504	16,080	-18%
BIST MALİ	63,272	67,375	61,850	-8%
BIST SİNAİ	29,513	26,956	19,278	-28%
BIST TEKNOLOJİ	2,105	1,323	1,015	-23%
BIST TÜM	113,692	115,157	98,224	-15%

Yılın 3. çeyreğinde sektör bazında endekslerin işlem hacimlerini karşılaştırdığımızda en yüksek hacmin Banka endeksinde gerçekleştiği görülüyor. 3. Çeyrekte yaz aylarının mevsimsel etkisiyle birlikte neredeyse tüm endekslerin işlem hacimlerinde çeyrek bazda düşüş gözlenmiştir. TL bazında son çeyrekte sadece Banka endeksinin işlem hacimlerinde artış yaşanmıştır.

6. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar (Milyon ABD Doları)

(USD milyon)	2012 1. Çeyrek	2012 2. Çeyrek	2012 3. Çeyrek	2012 4. Çeyrek	TOPLAM	2013 1. Çeyrek	2013 2. Çeyrek	2013 3. Çeyrek	TOPLAM
BIST BANKA	585	178	592	839	2,194	358	(1,056)	(161)	(859)
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	166	(9)	(0.4)	55	211	144	288	102	534
BIST TİCARET	78	26	(27)	86	164	38	26	(75)	(11)
BIST 30	632	193	1,090	1,105	3,021	405	(1,140)	328	(408)
BIST 50	2,535	244	1,126	1,119	5,024	489	(1,096)	276	(331)
BIST 100	2,585	226	1,138	1,441	5,389	553	(1,176)	222	(401)
BIST HİZMETLER	98	101	215	246	659	156	(104)	86	138
BIST MALİ	756	214	700	1,036	2,707	496	(782)	(59)	(346)
BIST SİNAİ	1,700	(72)	230	155	2,013	(85)	(226)	225	(86)
BIST TEKNOLOJİ	43	(17)	(2)	14	38	13	(27)	11	(3)
BIST TÜM	2,597	226	1,133	1,451	5,407	579	(1,139)	264	(297)

İlk 9 ayda Borsa İstanbul'dan 297 milyon ABD doları tutarında net yabancı çıkışı olmuştur. Yabancı yatırımcılar 859 Milyon Dolar'lık net satış ile en çok Banka endeksinde alım yapmışlardır.

2012 yılında toplam 5,4 milyar ABD doları net yabancı yatırımcı alışı ile kapatan Borsa İstanbul, bu olumlu trende yılın ilk çeyreğindeki 579 Milyon USD net yabancı para girişi ile devam etmişti. 2013 yılı ikinci çeyreğinde ise bu trend tersine dönerek 1.139 Milyon ABD dolarlık net para çıkışı olarak gerçekleşmiştir. Yılın 3. Çeyreğinde 264 Milyon ABD dolarlık para girişi ile birlikte ilk 9 aylık dönemde 297 Milyon ABD doları net para çıkışı gerçekleşmiştir.

Son çeyrekte en fazla net para çıkışı 161 milyon ABD doları ile BIST Banka Endeksinde olurken, en fazla para girişi 328 milyon ABD doları ile BIST 30 endeksi olmuştur. İlk 9 ayda en yüksek para girişi 534 milyon ABD doları ile BIST Holding ve Yatırım endeksinde görülmüştür.

7. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı (TL Değeri Üzerinden)

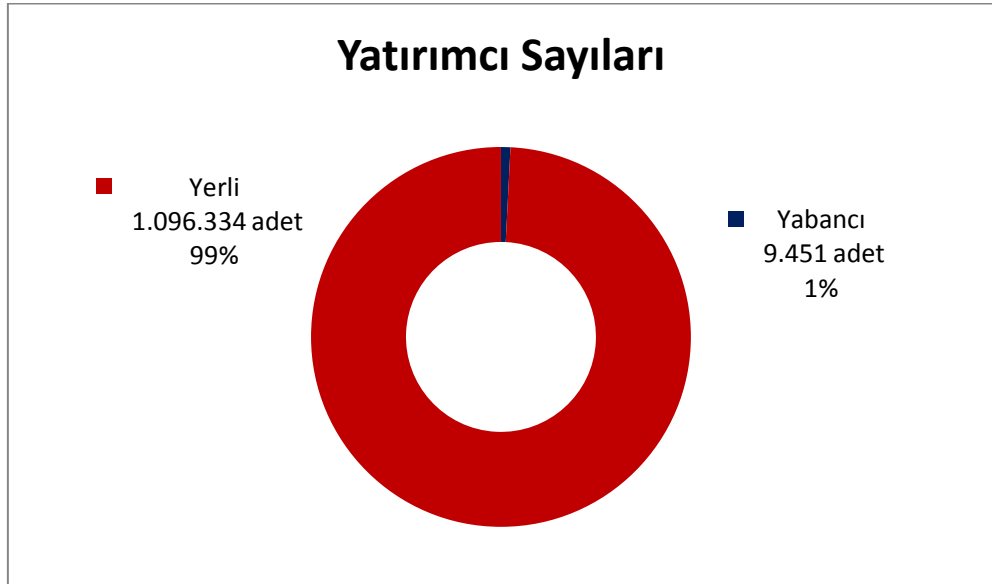
Endeks	Ara.12		Mar.13		Haz.13		Eyl.13	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	16%	84%	20%	80%	23%	77%	21%	79%
BIST -030	19%	81%	24%	76%	26%	74%	25%	75%
BIST -050	19%	81%	23%	77%	26%	74%	25%	75%
BIST -100	17%	83%	22%	78%	25%	75%	23%	77%
BIST SİNAİ	8%	92%	14%	86%	20%	80%	16%	84%
BIST HİZMETLER	18%	82%	23%	77%	25%	75%	20%	80%
BIST TİCARET	17%	83%	31%	69%	32%	68%	31%	69%
BIST MALİ	19%	81%	22%	78%	24%	76%	24%	76%
BIST BANKA	21%	79%	23%	77%	25%	75%	24%	76%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	16%	84%	19%	81%	25%	75%	24%	76%
BIST TEKNOLOJİ	2%	98%	8%	92%	8%	92%	4%	96%

Eylül ayında Borsa İstanbul'da işlem hacminin %79'u yerli yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

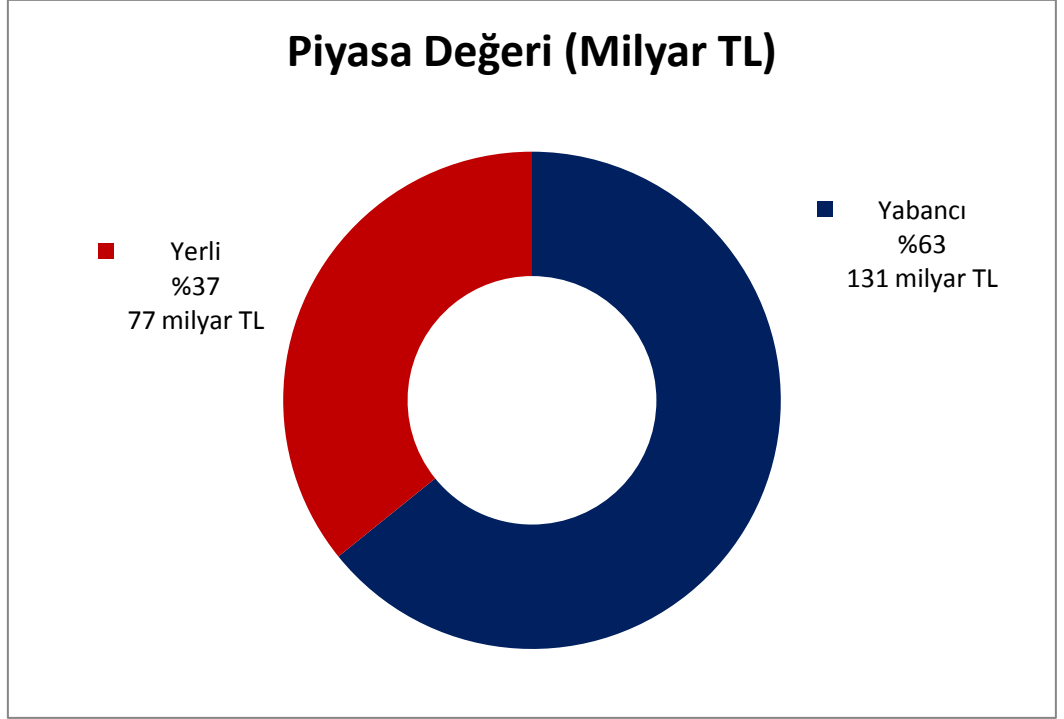
2013'ün Mart ayında %20 olan yabancıların işlem hacmindeki payı, Haziran itibarıyla artarak %23 olmuş, Eylül'de ise %21'e düşmüştür. Eylül'de Haziran ayına göre yabancıların işlem hacmi BIST Banka ile BIST Holding ve Yatırım endekslerinde değişmezken diğer tüm endekslerde azalmıştır. En yüksek düşüş 5 puan ile BIST Hizmetler'de olmuştur. Yılbaşına göre ise yabancıların işlem hacmindeki payı tüm endekslerde artmış, en fazla artış 14 puan ile BIST Ticaret'te gerçekleşmiştir. Yabancıların en yüksek işlem hacmine sahip oldukları endeks %31 ile BIST Ticaret olmuştur. Yerli yatırımcılar Eylül ayında işlem hacminin %79'unu gerçekleştirmiştir.

8. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

Toplam 1 milyon 106 bin yatırımcının sadece 9.451 adedi yabancı iken; işlem hacminde %21 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı %63'tür.

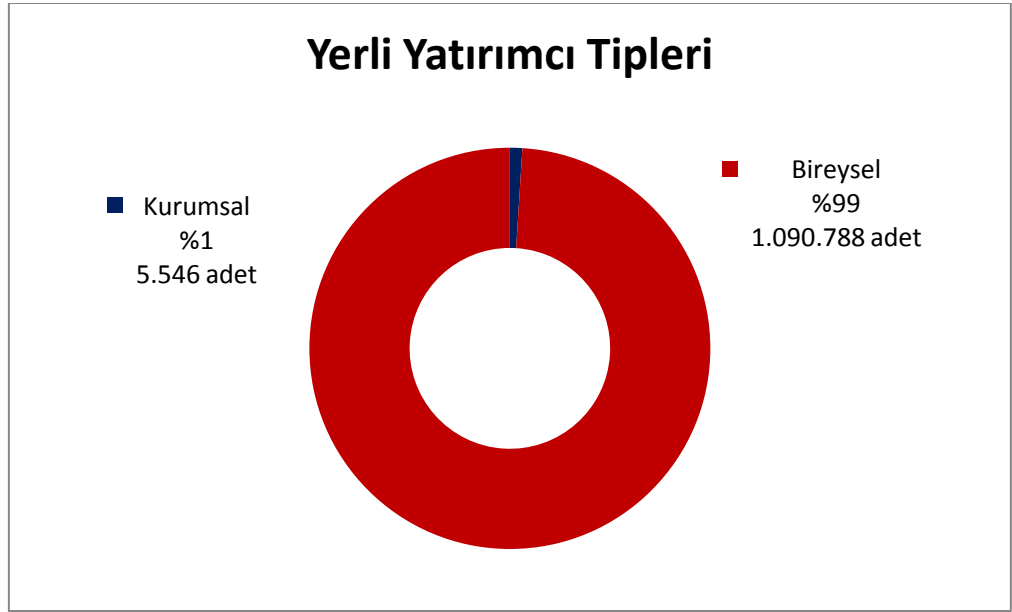

2013 Eylül ayı itibarıyla Borsa İstanbul’da 1 milyon 96 bin adet yerli yatırımcıya karşılık 9.451 adet yabancı yatırımcı bulunmaktadır. Haziran verilerine kıyasla yabancı yatırımcı sayısı 608 adet artarken yerli yatırımcı sayısında 761 adetlik azalma olmuştur. 2012 sonuna göre ise hem yerli hem de yabancı yatırımcı sayısı artarken toplam artış 17 bin adedi aşmıştır.

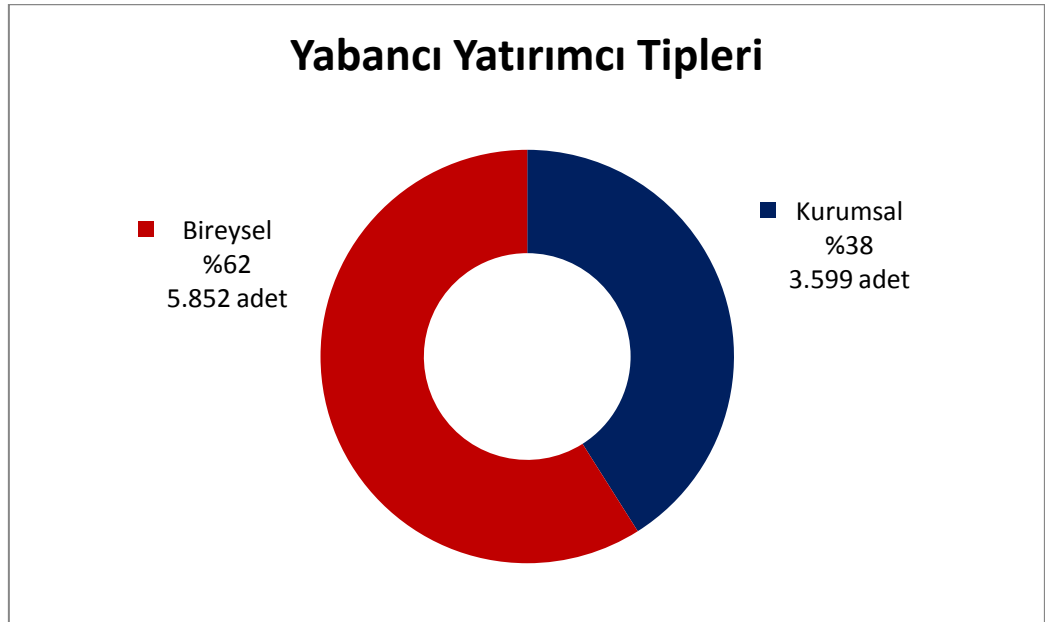

İşlem hacminde %21 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı 2012 sonunda %66 iken 2013 Eylül ayında %63’e inmiştir.

Yerli yatırımcılar ağırlıklı olarak bireyseldir. Önümüzdeki dönemde artması beklenen yerli kurumsal yatırımcı sayısı henüz çok sınırlıdır ve toplam piyasa değerindeki payları %18 seviyesindedir.

Yerli yatırımcıların %99'u bireysel yatırımcılardan oluşmaktadır. Hükümetin tasarruf oranını yükseltmek üzere 2013 itibarıyla getirdiği bireysel emeklilik katkı sistemi olumlu olsa da sonuçlarının zaman içinde daha belirgin olması beklenmektedir. Yerli kurumsal yatırımcı sayısının artması Borsa İstanbul'un büyümesine ve derinleşmesine önemli katkıda bulunacak, oldukça kısa olan elde tutma sürelerini de uzatmada etken olacaktır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %38 ile yerlilere oranla çok daha yüksektir.

9. Endeks Ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

	Eyl.13		Haz.13		Mar.13		Ara.12	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	9.350	1.072.953	8.750	1.074.832	8.496	1.062.688	8.222	1.060.923
BIST 100	7.520	882.438	7.538	883.606	7.417	878.269	7.307	882.119
BIST 30	6.271	680.772	6.283	684.748	6.160	669.392	6.055	671.788
BIST 50	6.715	740.724	6.715	745.796	6.604	738.580	6.460	740.770
BIST SINAİ	4.522	599.292	4.482	605.936	4.430	600.993	4.398	608.415
BIST HİZMETLER	3.626	339.489	3.585	338.003	3.430	328.953	3.316	331.355
BIST MALİ	7.080	666.537	6.518	668.068	6.285	658.780	6.040	651.659
BIST TEKNOLOJİ	521	64.195	536	64.898	496	64.660	471	64.295
BIST TİCARET	1.532	89.836	1.659	91.416	1.556	91.698	1.552	94.436
BIST BANKA	4.060	369.629	4.176	372.407	4.107	362.219	4.042	366.594
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4.474	320.279	3.810	317.342	3.647	316.964	3.398	314.209

Eylül ayında Haziran ayna göre BIST Hizmetler ile BIST Holding ve Yatırım endekslerinde yerli yatırımcı sayısı artarken, diğer tüm endekslerde azalmıştır. Hem yerli hem yabancı yatırımcı sayısının en fazla arttığı endeks ise BIST Holding ve Yatırım olmuştur.

10. Endeks Ve Uyruk Bazında Piyasa Değerleri (Milyar TL)

	Eyl.13		Haz.13		Mar.13		Ara.12	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	130	74	133	72	154	77	140	71
BIST 100	117	56	120	55	139	58	126	53
BIST 30	97	33	99	33	113	35	104	33
BIST 50	111	40	110	40	130	43	117	41
BIST SINAİ	30	28	31	27	38	28	34	25
BIST HİZMETLER	29	10	29	9	29	10	27	9
BIST MALİ	71	35	73	35	86	38	79	35
BIST TEKNOLOJİ	1	1	1	1	1	1	1	1
BIST TİCARET	10	3	11	2	11	3	11	2
BIST BANKA	51	19	54	19	66	21	60	20
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	16	11	16	11	17	12	15	11

Eylül'de Haziran ayna göre yabancıların sahip olduğu piyasa değerlerinin endekslerin büyük kısmında azaldığı, en fazla düşüşün ise %9 ile BIST Ticaret'te gerçekleştiği görülmektedir. Buna karşın yerli yatırımcıların piyasa değeri çoğu endekste sahip olunan yüzdeye bağlı olarak artmış, en fazla yükseliş ise %33 ile yine BIST Ticaret'te meydana gelmiştir.

11. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri Ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

**ABD’de yerleşik
1.313 adet yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların üçte
birine sahipken, ilk
iki sırada yer alan
ABD ve İngiltere’de
bulunan yatırımcılar
toplam portföyün
yarısından fazlasını
elinde tutmaktadır.**

	Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon TL)	Payı
1	AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	44.624	34%
2	BİRLEŞİK KRALLIK	26.997	21%
3	LÜKSEMBURG	7.822	6%
4	İRLANDA	5.280	4%
5	HOLLANDA	3.912	3%
6	SİNGAPUR	3.564	3%
7	İSVEÇ	3.539	3%
8	FRANSA	3.029	2%
9	YUNANİSTAN	2.510	2%
10	ALMANYA	2.436	2%
	DİĞER	26.927	21%

Eylül itibarıyla Borsa İstanbul’da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülkenin değişmediği ve ABD, İngiltere ve Lüksemburg olduğu görülmektedir. 2012 sonunda 1.302 adet olan ABD’de yerleşik yatırımcı sayısı Eylül’de 1.313 olmuştur. Bu yatırımcılar toplam yabancı yatırımların üçte birine sahipken, ilk iki sırada yer alan ABD ve İngiltere adresli yatırımcılar toplam portföyün %55’ini elinde tutmaktadır.

12. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

	Eylül-2012		Eylül-2013	
Menkul Kıymet Türü	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Pay Senedi	1.085.015	484.894	1.111.576	550.422
Yatırım Fonu	2.883.966	29.767	2.717.576	31.757
Borsa Yatırım Fonu	4.013	375	4.040	227
Özel Sektör Borçlanma Aracı	198.160	25.849	174.674	32.961
Yapılandırılmış Ürünler*	1.606	5	3.182	9
Diğer Menkul Kıymetler**	86	1.135	1.053	2.308
Devlet İç Borçlanma Senetleri	35.812	161.111	22.069	182.366
TOPLAM		703.136		800.050

**Toplam bakiyeli yatırımcı sayısı Eylül 2012’de 3.692.534 iken Eylül 2013’de 3.559.357’e düşmüştür.*

13. Risk İştahı Endeksi

MKK tarafından Aralık 2012’den itibaren yayımlanan Yatırımcı Risk İştahı Endeksinde 2013 yılının ilk altı ayındaki oluşan veriler Özyeğin Üniversitesi İstanbul Finansal Risk Labratuarında görevli akademisyenler tarafından yorumlanarak aşağıdaki not oluşturulmuştur.

Borsa İstanbul'daki Risk iştahı yılın üçüncü çeyreğinde genel olarak 50 kritik seviyesinin altında seyretmiştir. Temmuz ve Ağustos aylarını sınırlı yükseliş ve düşüşlerle geçiren ve Eylül ayına 25 seviyelerinden başlayan RISE (değişim) endeksi, çeyreğin son ayını düzenli ve hızlı bir yükselişle 70 seviyelerine yakın kapatmıştır. Bu değer, bu seneki en yüksek RISE değeridir.

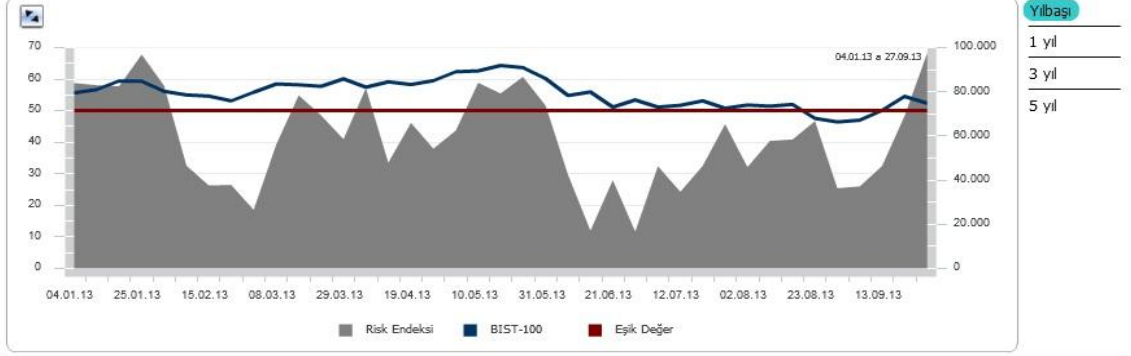
Yılın bu çeyreğinde, yerli ve yabancı yatırımcıların iştahlarının haftadan haftaya değişim yönleri aynıdır. Daha açık bir ifade ile, bir grubun risk iştahında önceki haftaya göre artış gözlemlenirken diğer grubun iştahında azalış gözlemlenmemiştir. Önemli olabilecek nokta, bu süreçteki tek bir hafta (20 Eylül) hariç, yerli yatırımcıların iştahının seviye olarak yabancı yatırımcılarınkine oranla hep biraz daha yukarıda kalmasıdır. Diğer bir dikkate değer nokta ise, önceki çeyreklerde Yerli Fonların risk iştahındaki değişimlere daha sert tepkiler verdiği gözlemlenirken, bu çeyrekte diğer gruplara oranla daha az tepkili olmalarıdır.

Özet olarak, bu yılın en düşüğü olan 11 seviyelerinden başlayan bu çeyrek, özellikle Eylül ayındaki toparlanma ile bu yılın en yüksek seviyelerinden kapanmıştır. Bu seyir, Amerika Merkez Bankası’nın tahvil alım programı ile ilgili negatif beklentiler, daha sonra bu beklentilerin şimdilik boşa çıkması ve de son olarak yaz tatil döneminin bitişi ile istatistiki açıdan önemli ölçüde açıklanabilir.

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☒ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

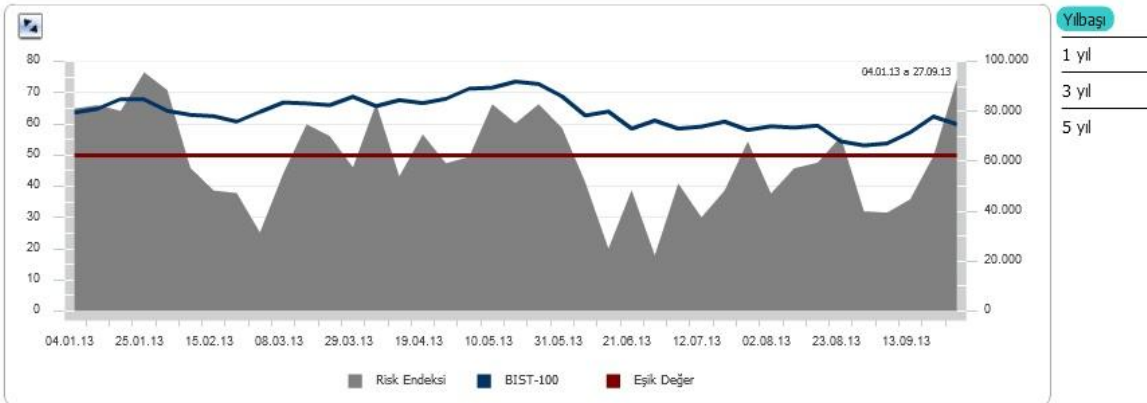

Son Değer	53,0	Sene Başına Göre Değişim (%)	-9,86
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	-5,38	Aylık En Düşük Değer	18.10.2013 53,0
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	9,65	Aylık En Yüksek Değer	11.10.2013 56,0
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	15,61	Yıllık En Düşük Değer	28.06.2013 11,7
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	5,03	Yıllık En Yüksek Değer	27.09.2013 68,3

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☒ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

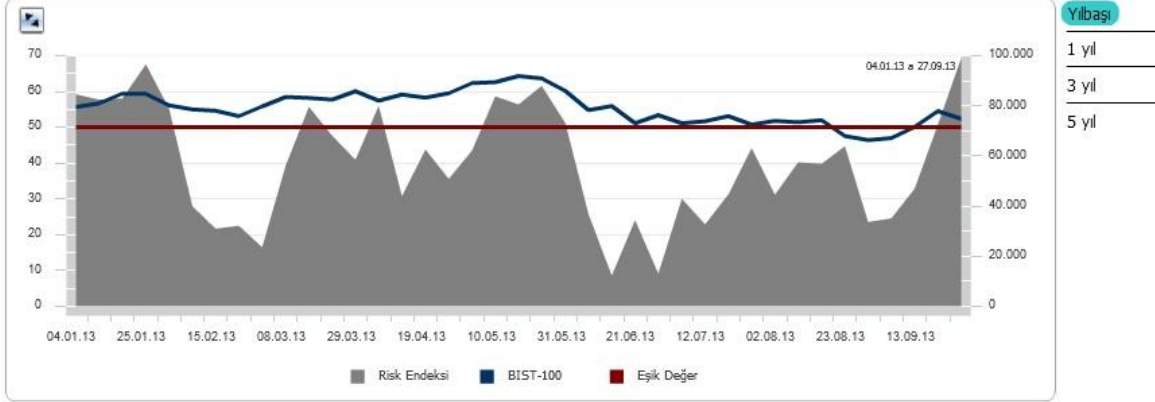

Son Değer	55,6	Sene Başına Göre Değişim (%)	-14,41
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	-4,92	Aylık En Düşük Değer	18.10.2013 55,6
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	11,85	Aylık En Yüksek Değer	04.10.2013 58,9
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	2,34	Yıllık En Düşük Değer	28.06.2013 17,9
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	0,66	Yıllık En Yüksek Değer	25.01.2013 76,6

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımcılar ☐ Yerli Yatırımcılar ☒ Yabancı Yatırımcılar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımcılar

Son Değer	55,1	Sene Başına Göre Değişim (%)	-7,06
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	-5,63	Aylık En Düşük Değer	04.10.2013 54,6
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	8,52	Aylık En Yüksek Değer	11.10.2013 58,4
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	24,42	Yıllık En Düşük Değer	14.06.2013 8,6
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	7,70	Yıllık En Yüksek Değer	27.09.2013 69,6